

11 juli 2024

17^e flitspeiling *Vluchtelingen uit Oekraïne, 9/10 juli 2024*

In opdracht van het ministerie van Justitie en Veiligheid

Introductie (1/2)

Aanleiding

Het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) heeft Ipsos I&O (voorheen I&O Research) gevraagd om flitspeilingen uit te voeren naar de houding van Nederlanders tegenover de komst en de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. De 17de peiling liep van 9 juli 2024 10.00 uur tot en met 10 juli 2024 10.00 uur. De eerste vijf peilingen werden door Ipsos I&O uitgevoerd in de periode 15 maart – 23 juni 2022. Deze peilingen waren in opdracht van de Nationaal Coördinator Terrorismedebestrijding en Veiligheid (NCTV). Sinds de zesde peiling (17-18 november 2022) voert Ipsos I&O dit onderzoek uit in opdracht van het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV). Voor een overzicht van alle peildata, [zie bijlage A](#).

Uitvoering onderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd onder 1.100 Nederlanders van 18 jaar en ouder, die lid zijn van het I&O Research Panel. Dit is ruim voldoende om op basis van de resultaten betrouwbare uitspraken te kunnen doen. Er zijn 3.200 personen benaderd voor dit onderzoek. De respons op dit onderzoek bedraagt daarmee 34 procent.

Op de data is een weging toegepast (op randtotalen) op de volgende kenmerken: leeftijd, geslacht, opleiding, migratieachtergrond, stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen van november 2023 en op regio (op basis van de Nielsen5-indeling). De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard van het CBS. Hiermee zijn de verhoudingen in de steekproef op deze achtergrondkenmerken representatief voor de werkelijke verhoudingen in de Nederlandse bevolking van 18 jaar en ouder.

- In de tekst worden alleen significante verschillen tussen de peilingen benoemd.
- In sommige gevallen tellen percentages niet op tot het totaal of tot meer dan 100 procent. Dit komt door afrondingsverschillen.
- Bij sommige vragen was het mogelijk om meerdere antwoorden te geven, dit staat bij de uitkomsten vermeld.
- In de rode kaders staan significante verschillen benoemd naar regio. De regio's die we onderscheiden zijn: de drie grote steden (Amsterdam, Rotterdam en Den Haag) inclusief de omliggende gemeenten¹, het westen exclusief de drie grote steden (provincies Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht), het noorden (Groningen, Friesland en Drenthe), het oosten (Overijssel, Gelderland en Flevoland) en het zuiden (Zeeland, Noord-Brabant en Limburg).
- Sommige stellingen zijn na verloop van tijd aangepast, waardoor de uitkomsten van deze stellingen niet één op één vergelijkbaar tussen metingen zijn. Als dit het geval is, staat dit vermeld door middel van een eindnoot. Voor een overzicht van alle eindnoten, [zie bijlage B](#).

Introductie (2/2)

Trendbreuk

In de meting van 25 januari 2024 is de vraagstelling *‘Ik vertrouw erop dat toewijzing van langdurige huisvesting voor vluchtelingen uit Oekraïne gebeurt zonder dat dit ten koste gaat van andere groepen op de woningmarkt’* gewijzigd naar *‘Ik vertrouw erop dat toewijzing van tijdelijke huisvesting voor vluchtelingen uit Oekraïne gebeurt zonder dat dit ten koste gaat van andere groepen op de woningmarkt’*.

We hebben in de dataverzameling van 25 januari gebruik gemaakt van een zogenaamde *splitrun* in de steekproef: een derde van de respondenten kreeg de oude vraagstelling voorgelegd en twee derde de nieuwe vraagstelling. Vanaf de meting van 25 januari nemen we de nieuwe stelling als uitgangspunt. De uitkomsten in de voorgaande meting hebben we herberekend met behulp van omrekenfactoren ([zie bijlage C](#)), zodat we deze kunnen vergelijken met de huidige meting. Deze uitkomsten wijken hierdoor af van de publicaties in 2022 en 2023.

Draagvlak opvang vluchtelingen uit Oekraïne (1)

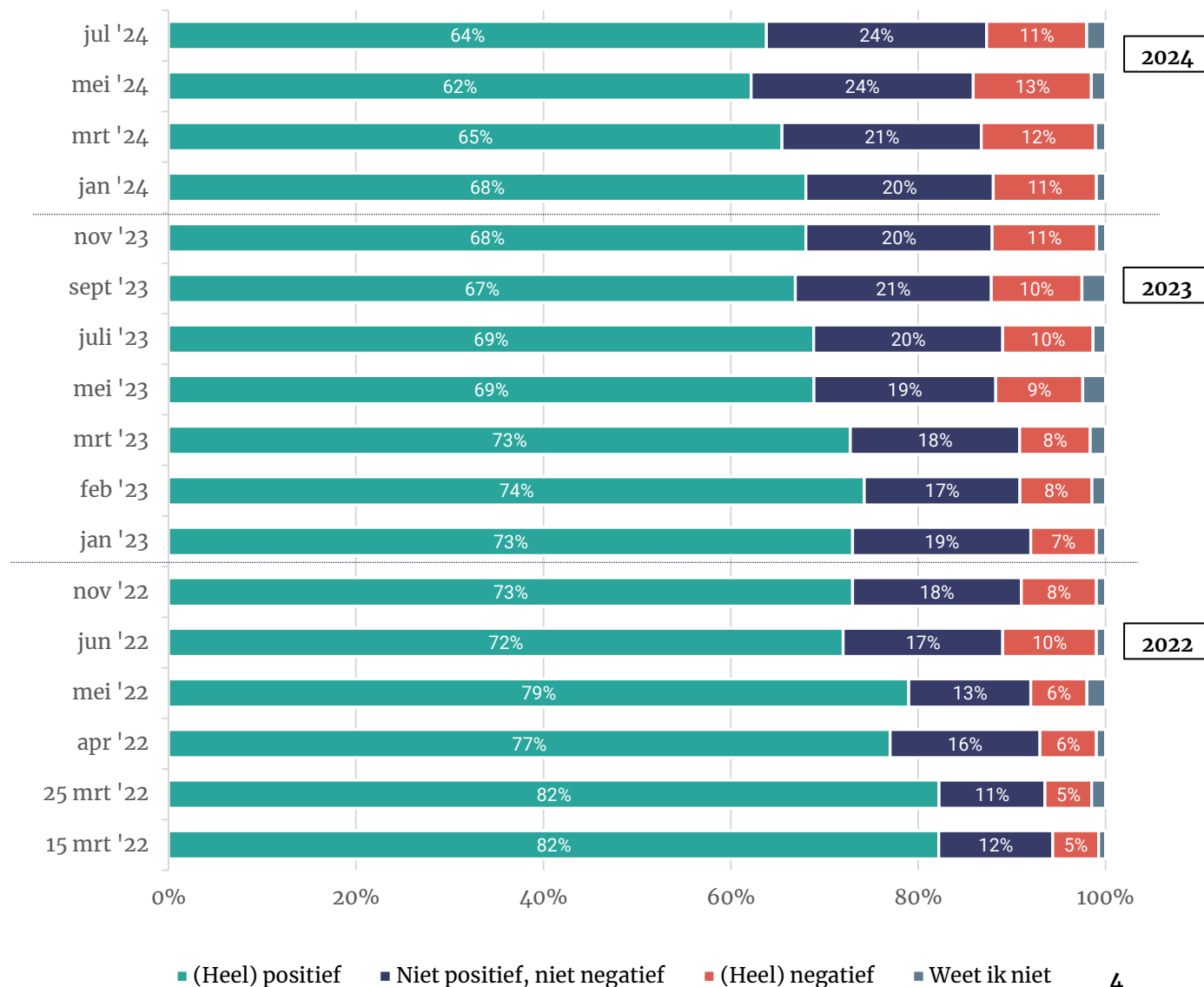
Huidige meting

- Ruim zes op de tien Nederlanders (64%) zijn positief over de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne.
- Een kwart (24%) is niet positief maar ook niet negatief over de opvang.
- Een op de tien (11%) is (heel) negatief over de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne.

Trendbeschrijving

- Sinds de eerste meting in maart '22 is het aandeel dat (heel) positief is, gedaald van 82% naar 62% tijdens het laagste punt in mei 2024; een daling van 20 procentpunt.
- De eerste duidelijke daling vond plaats tussen de metingen van mei '22 en juni '22 (van 79% naar 72%).
- De tweede daling vond plaats over een langere periode. Tussen februari en september 2023 daalde het aandeel met zeven procentpunt, om in de huidige meting met nog vier procentpunt verder te dalen sinds begin 2024.
- Het aandeel (heel) negatief was tussen de meting van mei '22 en juni '22 gestegen (+4 procentpunt). Waarna dit aandeel lange tijd stabiel bleef. Sinds de meting van mei '23 (9%) steeg dit aandeel weer (licht) verder tot dertien procent in de meting van mei '24. In de huidige meting is dit stabiel.

Figuur 1. Hoe positief of negatief vind je het dat vluchtelingen uit Oekraïne in Nederland worden opgevangen? Basis: Alle Nederlanders n=1.100

Draagvlak opvang vluchtelingen uit Oekraïne (2)

Middels een open vraag probeerden wij te achterhalen waarom inwoners negatief (11% van alle inwoners) tegenover de opvang van Oekraïner staan. Bepaalde thema's keerden vaak terug:

- Delen van Oekraïne zijn veilig genoeg voor de opvang. Ook zouden buurlanden van Oekraïne meer vluchtelingen moeten opvangen.
- Inwoners verwijzen bovendien naar het bestaande woningtekort en vinden dat Nederland 'te vol' is.
- Ook op andere vlakken noemen inwoners dat ze het gevoel hebben dat Oekraïense vluchtelingen een voorkeursbehandeling krijgen.
- Daarnaast noemen sommige inwoners dat Oekraïne er zelf voor kiest om de oorlog te blijven voeren.

Voor het eerst kregen respondenten die positief stonden tegenover de opvang (64% van alle inwoners) staan de vraag waarom dit het geval was. Ook hier keerden bepaalde thema's vaak terug:

- Mensen vinden het een morele plicht om vluchtelingen op te vangen, zeker degene die uit een in oorlog verkerend land komen.
- Daarnaast noemen mensen het logisch dat vluchtelingen uit Oekraïne hier verblijven, zij vinden het niet veilig in Oekraïne.
- Andere inwoners noemen dat vluchtelingen uit Oekraïne zich goed aanpassen aan de Nederlandse samenleving, ze vinden een eigen woonruimte, hebben een betaalde baan en zijn onderdeel van de samenleving.

Hiernaast een greep uit de antwoorden. Een groene wolk is een positieve toelichting, een rode wolk een negatieve.

"De oorlog is totaal onnodig. Alle vredespogingen vanuit Poetin worden afgewezen, men wil blijkbaar perse oorlog met Rusland. De zgn. vluchtelingen kunnen ook in eigen land worden opgevangen, het land is groot genoeg."

"Het verschil van opvang tussen vluchtelingen uit Oekraïne en vluchtelingen uit andere landen is een groot verschil. Betere verblijfslocaties. Vluchtelingen zijn vluchtelingen en moeten gelijkwaardig behandeld worden naar mijn mening."

"Aangezien deze mensen uit een in oorlog verkerend Europees land komen, vind ik dat we als Nederland een deel van het vangnet voor deze mensen moeten zijn."

"Door het woningtekort in Nederland. Er zijn geen woningen beschikbaar voor vluchtelingen."

"Daar is het niet veilig dus lijkt mij logisch dat wij ze dan opvangen maar dat geldt m.i. voor alle vluchtelingen uit onveilige landen."

"Oekraïense vluchtelingen passen zich m.i. redelijk snel aan in de samenleving. Ze zijn bereid om te werken en krijgen die mogelijkheid vaak ook."

"Wanneer je in hun situatie zou zitten, zou het ook heel erg gewaardeerd worden dat je op allerlei gebied geholpen wordt. Zou het niet eerlijk zijn als ieder land hieraan mee werkt en dat dit beter verdeeld zou worden?"

"Omdat ik van mening ben dat er veel misbruik van wordt gemaakt. Oekraïne is een enorm land, en er zijn plekken genoeg waar het wel veilig is. Laten ze daar maar heen gaan."

"Deze mensen hebben daar het volste recht toe, zolang de oorlog aldaar voortwoedt. Men integreert goed in onze maatschappij."

Draagvlak opvang vluchtelingen uit Oekraïne (3)

Huidige meting

- De opvang van Oekraïense vluchtelingen in Nederland kan op verschillende manieren worden vormgegeven. De opvang zoveel mogelijk verspreiden over het land kan rekenen op de meeste steun: 71 procent. Ook verkiest een ruime meerderheid (67%) kleinschalige locaties boven grootschalige locaties voor langdurige opvang.
- Ongeveer vier op de tien Nederlanders (39%) zijn van mening dat Oost-Europese buurlanden vluchtelingen uit Oekraïne moeten opvangen. Het aandeel dat vindt dat Nederland zoveel Oekraïense vluchtelingen moet opvangen als nodig is, ligt op 34 procent.

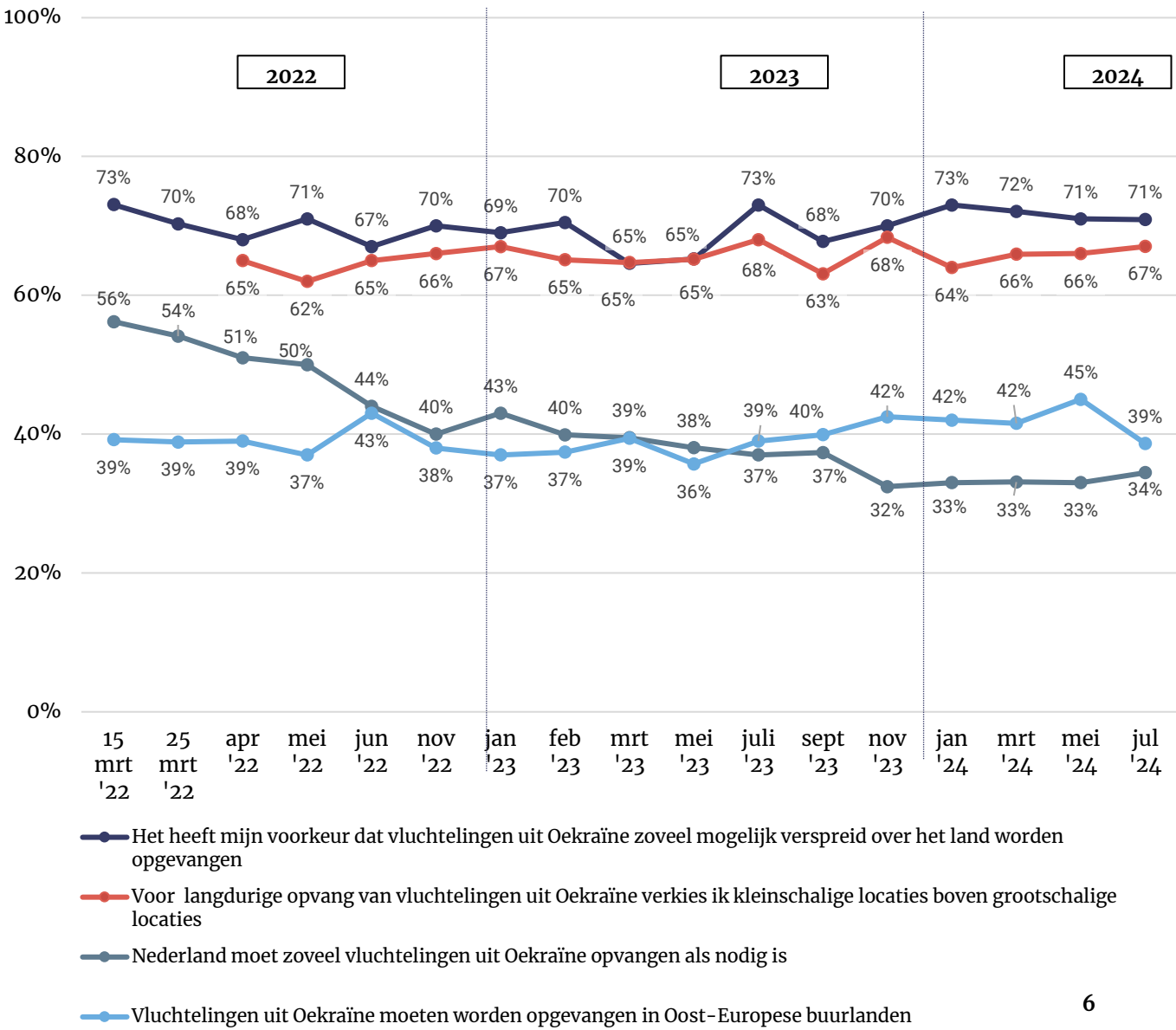
Trendbeschrijving

- Het aandeel dat vindt dat Nederland zoveel vluchtelingen uit Oekraïne op moet vangen als nodig is, is sinds de start van de metingen sterk gedaald (-23 procentpunt). Na de laatste daling tussen september '23 en november '23 (van 37% naar 32%), is het aandeel nu al enige tijd stabiel (rond 33%).
- De stelling dat vluchtelingen uit Oekraïne zoveel mogelijk verspreid over het land opgevangen moeten worden, schommelt sinds de eerste meting tussen de 65% en 73%. In de huidige meting ligt dit aan de bovenkant van deze schommelingen (71%).
- Tijdens de meting van mei 2024 was het draagvlak voor opvang van vluchtelingen in Oost-Europese buurlanden het hoogst. In de huidige meting is dit draagvlak weer gelijk aan de periode november '22 – maart '24.

Verschil naar regio

- Vier op de tien inwoners in het westen (41%) of in het zuiden (42%) vinden niet dat Nederland zo veel mogelijk vluchtelingen uit Oekraïne op moet vangen als nodig is. In het oosten ligt dit significant lager (29%). Inwoners uit deze regio zijn vaker neutraal (32%).

Figuur 2. In hoeverre ben je het eens of oneens met de volgende stellingen? ^{1 2} Basis: Alle Nederlanders n=1.100

Draagvlak opvang vluchtelingen uit Oekraïne (4)

Huidige meting

- Ongeveer zeven op de tien Nederlanders (72%) vinden dat er binnen de gemeente waar zij wonen Oekraïense vluchtelingen mogen worden opgevangen. De steun voor opvang in de eigen buurt is iets kleiner en ligt op 70 procent.
- Twee op de drie Nederlanders (66%) vinden dat vluchtelingen uit Oekraïne net zo lang in Nederland mogen blijven totdat het in hun eigen land weer veilig is. Eén op de vijf is van mening dat vluchtelingen die niet meer terug willen keren, zich definitief in Nederland mogen vestigen (22%).
- Twee procent geeft aan vluchtelingen uit Oekraïne bij zich thuis op te willen vangen.

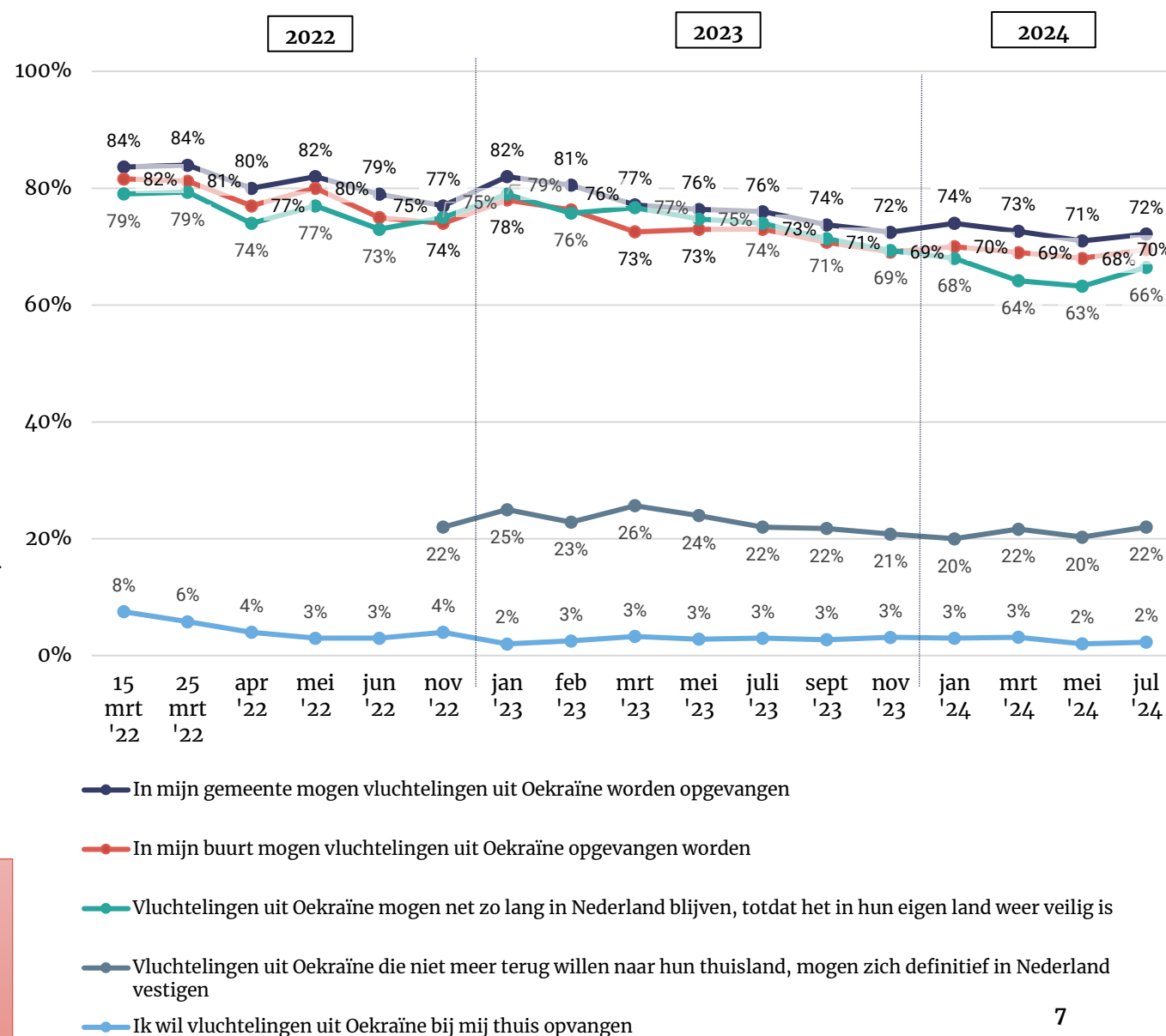
Trendbeschrijving

- De dalende lijn in het draagvlak voor de stelling ‘vluchtelingen uit Oekraïne mogen net zo lang in Nederland blijven tot het in hun eigen land weer veilig is’ is na een lange daling tussen begin 2023 en mei 2024 in de huidige meting stabiel gebleven.
- Tussen de eerste en de laatste meting in 2022 daalde het aandeel dat vindt dat vluchtelingen in hun gemeente opgevangen mogen worden (-7 procentpunt). Na een lichte stijging tussen eind '22 en begin '23 (+5 procentpunt), is dit sindsdien vrijwel iedere meting lager dan de meting ervoor. Eenzelfde ontwikkeling is zichtbaar bij opvang in de eigen woonbuurt. De huidige meting laat echter voor beide stellingen een stabiel beeld zien ten opzichte van twee maanden geleden.

Verskil naar regio

- In het zuiden (57%) van het land vindt een groter deel van de inwoners dat vluchtelingen uit Oekraïne die niet meer terug willen naar hun thuisland zich **niet** definitief in Nederland mogen vestigen. In de drie grote steden (41%) en de rest van het westen (45%) delen de inwoners deze mening in mindere mate.
- In het noorden vindt 15 procent **niet** dat in hun gemeente vluchtelingen uit Oekraïne opgevangen mogen worden, significant hoger dan het aandeel in het oosten (6%).

Figuur 3. in hoeverre ben je het eens of oneens met deze stellingen?³ Basis: Alle Nederlanders n=1.100

Richtlijn tijdelijke bescherming (1)

Deelnemers aan het onderzoek kregen de volgende tekst voorgelegd:

“Vluchtelingen uit Oekraïne kunnen tijdelijke bescherming krijgen in Nederland door de Richtlijn Tijdelijke Bescherming van de Europese Unie. Deze tijdelijke bescherming geeft vluchtelingen uit Oekraïne in Nederland recht op opvang, medische zorg en onderwijs voor minderjarige kinderen. Daarnaast biedt deze richtlijn de mogelijkheid aan vluchtelingen uit Oekraïne om in Nederland te werken. Deze richtlijn geldt alleen voor vluchtelingen uit Oekraïne en niet voor vluchtelingen, asielzoekers en migranten uit andere landen.”

Na deze uitleg kregen zij de vraag of zij het logisch vinden dat vluchtelingen uit Oekraïne een andere status hebben dan vluchtelingen, asielzoekers en migranten uit andere landen.

Huidige meting

- De helft van de inwoners (52%) vindt het logisch dat Oekraïense vluchtelingen een andere status hebben, 29 procent is het daar (helemaal) mee oneens.

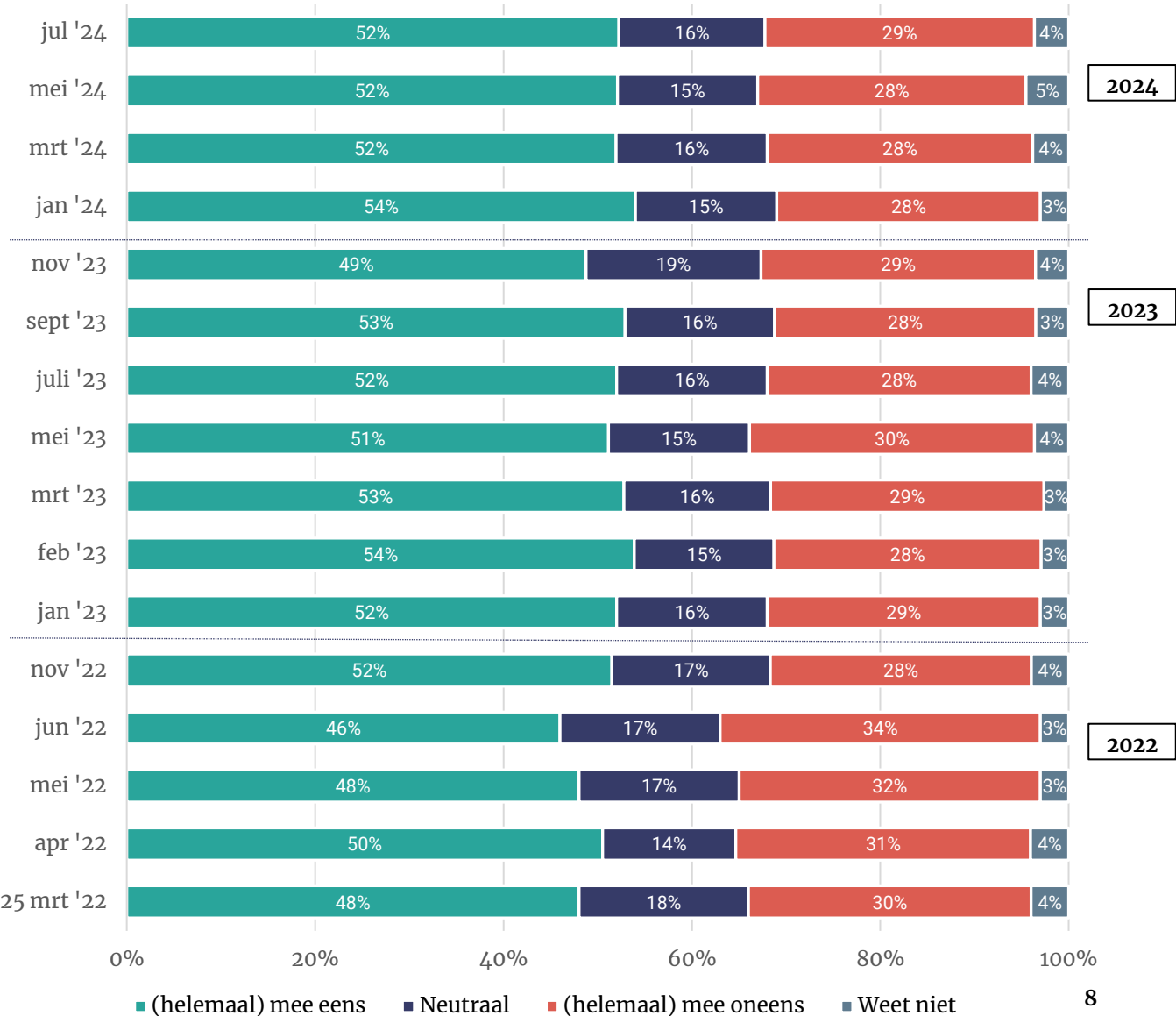
Trendbeschrijving

- Tussen juni '22 en februari '23 was er een stijging in het aandeel dat het logisch vindt dat vluchtelingen uit Oekraïne een andere status krijgen (van 46% naar 54%). Sindsdien is dit aandeel stabiel tussen de 50 en 54 procent.
- Het aandeel (helemaal) oneens is – na een daling tussen juni '22 en november '22 (van 34% naar 28%) – stabiel gebleven rond de 28-30 procent.

Verschil naar regio

- In de drie grote steden vinden vier op de tien (37%) het **niet** logisch dat vluchtelingen uit Oekraïne een andere status hebben. In het zuiden vinden inwoners het vaker **wel** logisch (61%).

Figuur 4. Het is logisch dat vluchtelingen uit Oekraïne een andere status (Richtlijn Tijdelijke Bescherming) hebben dan vluchtelingen, asielzoekers en migranten uit andere landen?⁴ Basis: Alle Nederlanders; n=1.100

Richtlijn tijdelijke bescherming (2)

Doordat vluchtelingen uit Oekraïne onder de Richtlijn Tijdelijke Bescherming vallen, komen zij in aanmerking voor onderwijs, opvang, medische zorg en een werkplek. Aan Nederlanders vroegen wij hoe logisch zij het vinden dat vluchtelingen uit Oekraïne deze rechten hebben.

Huidige meting

- Acht op de tien Nederlanders (82%) vinden het logisch dat minderjarige kinderen uit Oekraïne recht hebben op Nederlands onderwijs. De groep die vindt dat Oekraïense vluchtelingen recht hebben op opvang en medische zorg is bijna net zo groot (78%).
- Bijna twee derde (65%) vindt het logisch dat Oekraïners gelijk mogen werken in Nederland. Een net zo grote groep (65%) is van mening dat zij hulp moeten ontvangen bij de zoektocht naar passend werk. De steun voor gratis Nederlandse taallessen voor volwassen Oekraïense vluchtelingen ligt iets lager (55%).

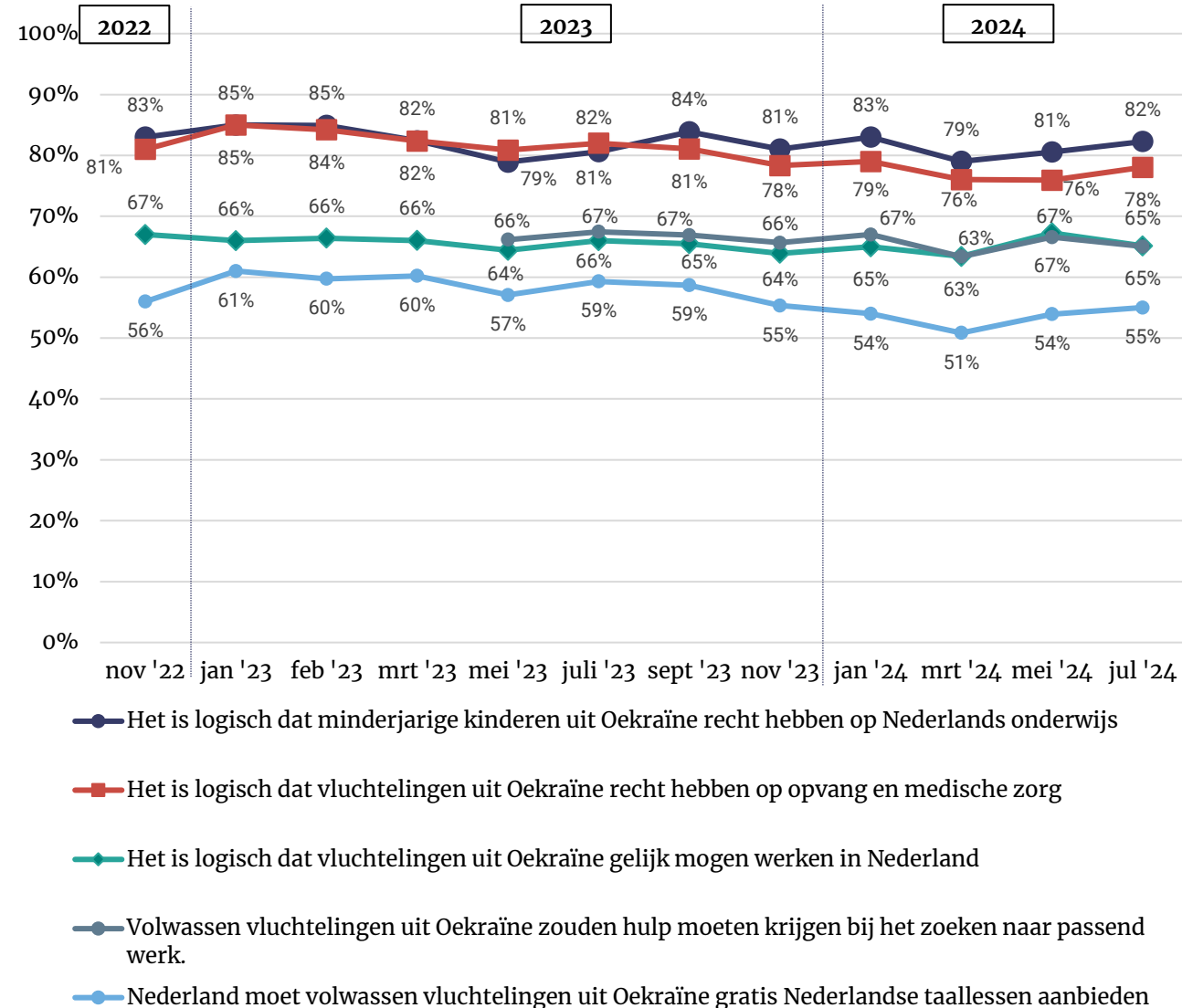
Trendbeschrijving

- Over de gehele meetperiode kennen de stellingen een stabiel beeld. De schommelingen zijn beperkt.
- Voor alle stellingen geldt dat het draagvlak in maart '24 op het laagste punt lag.

Verskil naar regio

- In het oosten vindt 85 procent van de inwoners dat het logisch is dat vluchtelingen uit Oekraïne recht hebben op opvang en medische zorg. Significant hoger dan in het zuiden (74%). Daarnaast vindt driekwart van het oosten het logisch dat vluchtelingen uit Oekraïne gelijk mogen werken, significant hoger dan het aandeel in het noorden (55%).

Figuur 5. In hoeverre ben je het eens of oneens met de volgende stellingen?^{5 6} Basis: Alle Nederlanders; n=1.100

Richtlijn tijdelijke bescherming (3)

Aan de deelnemers van het onderzoek is de volgende tekst voorgelegd:

Vluchtelingen uit Oekraïne zijn nu al langere tijd in ons land, en mogen in ieder geval tot en met 4 maart 2026 blijven. Daarom is beleid voor de langere termijn nodig. Bijvoorbeeld op het gebied van werk. Dankzij hulp bij het vinden van passend werk en onderwijs kunnen vluchtelingen uit Oekraïne hier kennis en vaardigheden ontwikkelen die later van pas komen bij de wederopbouw van Oekraïne. Vluchtelingen uit Oekraïne die een betaalde baan hebben, krijgen straks geen leefgeld meer, maar gaan juist meebetalen aan de opvang. Dit is eerlijker ten opzichte van andere groepen in onze samenleving, zoals mensen met een uitkering. Verder worden opvangplekken waar mogelijk geschikter gemaakt voor langer verblijf, bijvoorbeeld met meer privacy. Ook zullen sommige vluchtelingen zelf woonruimte vinden.

Na deze toelichting legden wij een tweetal vragen voor. Hieruit blijkt dat:

- Acht op de tien Nederlanders (79%) vinden dat vluchtelingen uit Oekraïne met een betaalde baan waar mogelijk zelf een woonruimte moeten regelen (bijvoorbeeld door zelf een woning te huren).
- Bijna alle inwoners vinden dat vluchtelingen uit Oekraïne met een betaalde baan bij moeten dragen aan de kosten voor hun verblijf in een opvanglocatie (92%).

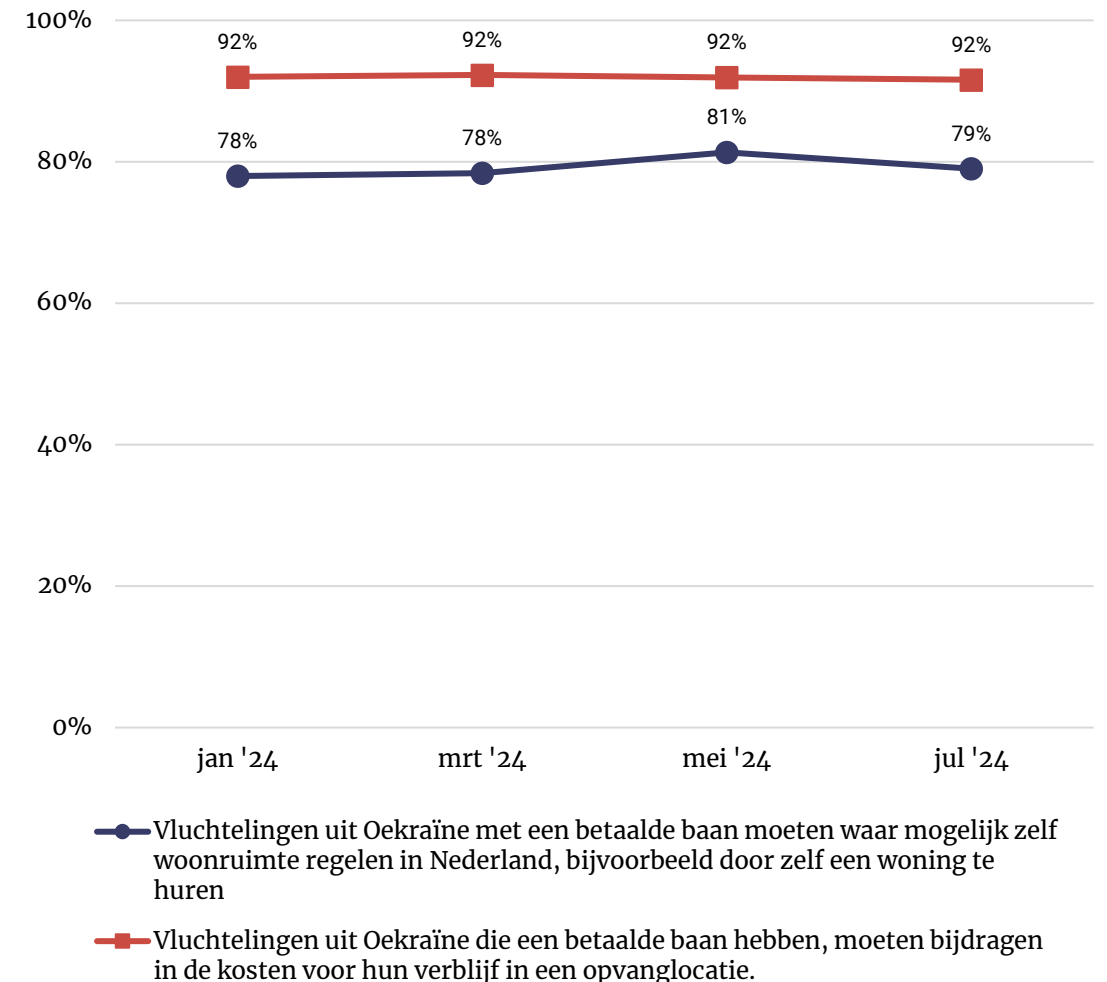
Trendbeschrijving

- De uitkomsten zijn stabiel sinds de eerste meting in 2024, toen we deze stellingen voor het eerst voorlegden.

Verskil naar regio

- In het zuiden is tien procent het oneens met de stelling dat vluchtelingen uit Oekraïne met een betaalde baan zelf een woonruimte moeten regelen. Inwoners van het westen delen deze mening in mindere mate (3%).

Figuur 6. In hoeverre ben je het eens of oneens met de volgende stellingen? Basis: Alle Nederlanders; n=1.100

Opvang vluchtelingen uit Oekraïne

De vraag of Nederland voldoende vluchtelingen uit Oekraïne opvangt, is sinds de eerste peiling met enige regelmaat gewijzigd ten aanzien van het aantal opvangplekken dat wordt voorbereid. Tussen maart en juni '22 werd er gesproken over 50.000 opvangplekken. In november '22 is dit verhoogd tot 75.000 plekken, in september '23 tot 90.000 en in november '23 naar 97.000 plekken. In de meting van mei '24 is de vraagstelling gewijzigd naar dat de gemeenten, veiligheidsregio's en de Rijksoverheid op dit moment 90.000 vluchtelingen opvangen. Doordat het aantal opvangplekken en de stelling varieert, is een zuivere vergelijking over de gehele periode niet mogelijk.

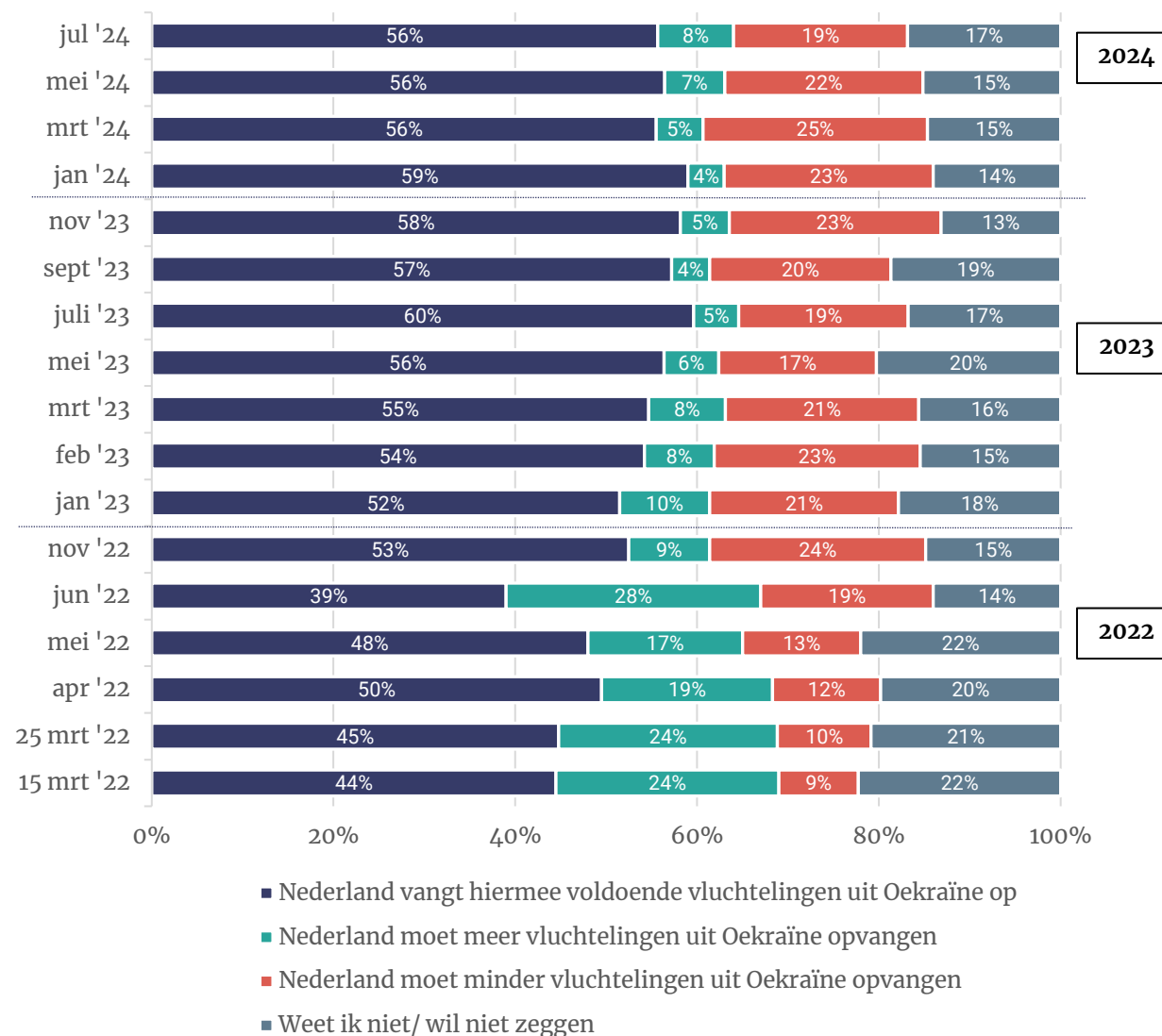
Huidige meting

- Met 90.000 opvangplekken vinden bijna zes op de tien inwoners (56%) dat Nederland voldoende Oekraïense vluchtelingen opvangt.
- Een op de vijf (19%) vindt dat Nederland minder vluchtelingen moet opvangen. Een veel kleinere groep, namelijk acht procent, is juist van mening dat het aantal vluchtelingen dat Nederland opvangt omhoog moet.

Trendbeschrijving

- De bijstelling van het aantal opvangplekken van 90.000 naar 97.000 tussen de meting van september '23 en november '23, heeft niet gezorgd voor een relevante verandering in de opstelling van Nederlanders ten opzichte van dit thema. Ook de recente wijziging in vraagstelling heeft niet tot een noemenswaardige verandering geleid.
- Tussen juni en november 2022 was er een sterke verandering in sentiment. Meer Nederlanders vonden toen dat we hiermee voldoende vluchtelingen opvingen (van 39% naar 53%), terwijl de groep die pleitte voor meer opvang juist kleiner werd (van 28% naar 9%). In dezelfde periode werd het aantal opvangplekken verhoogd van 50.000 naar 75.000.

Figuur 7. Op dit moment vangen gemeenten, veiligheidsregio's en de Rijksoverheid 90.000 vluchtelingen op. Welke stelling geeft jouw gevoel hierover het beste weer ⁷. Basis: Alle Nederlanders; n=1.100

Huisvesting vluchtelingen uit Oekraïne (1)

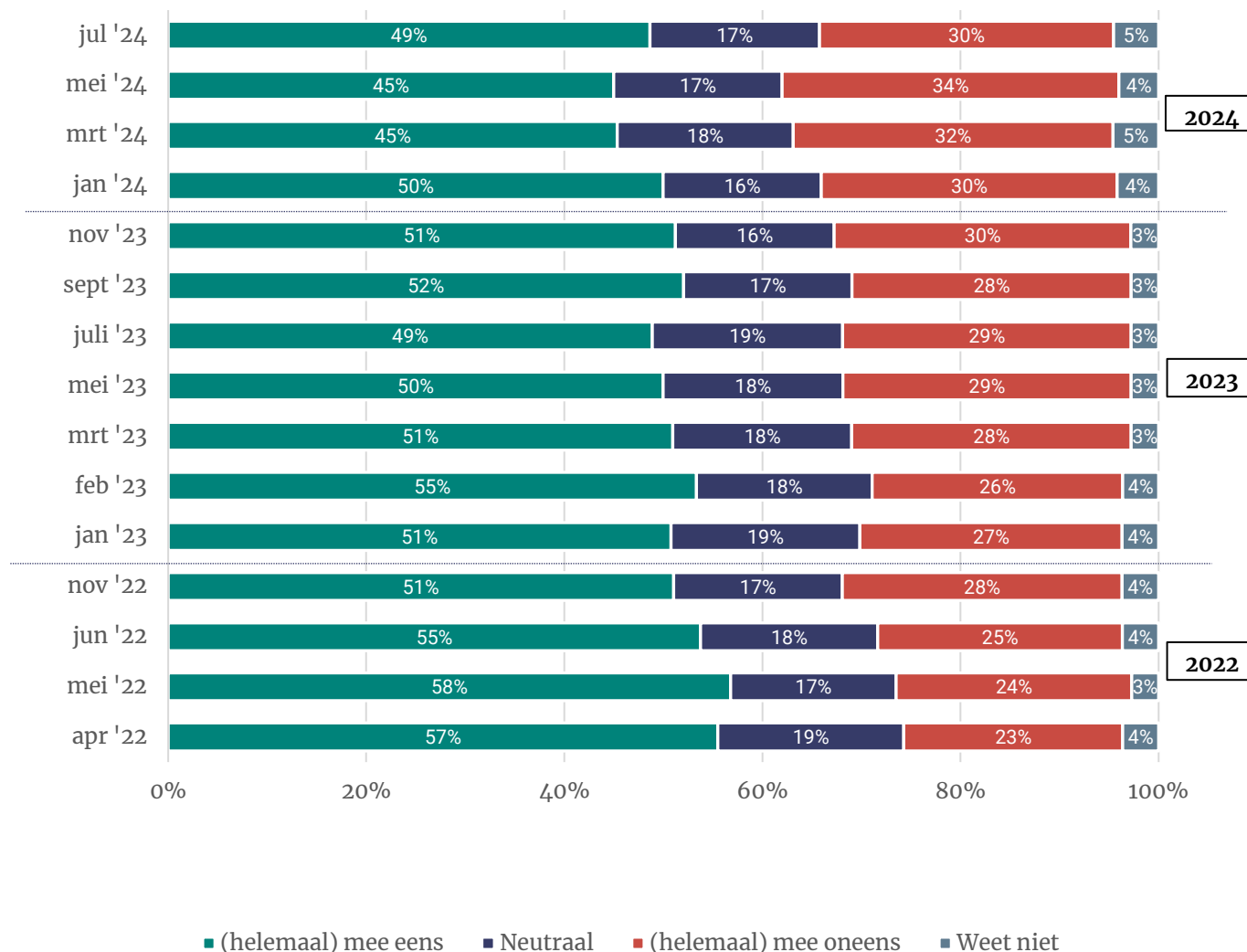
Huidige meting

- Krap de helft van de inwoners vertrouwt erop dat de toewijzing van tijdelijke huisvesting voor vluchtelingen uit Oekraïne gebeurt zonder dat dit ten koste gaat van andere groepen op de woningmarkt (49%).
- Drie op de tien hebben hier geen vertrouwen in (30%) en 17 procent is neutraal.

Trendbeschrijving

- Hoewel de ontwikkelingen tussen de metingen beperkt zijn, zien we over de gehele periode een daling in het aandeel (helemaal) eens (-8 procentpunt), en een stijging in het aandeel (helemaal) oneens (+7 procentpunt). Deze ontwikkelingen zijn het sterkst te zien over de periode april '22 (57%) – november '22 (51%) en tussen januari '24 (50%) – mei '24 (45%).
- Hoewel de huidige meting niet significant afwijkt van de twee voorgaande metingen, ligt het aandeel (helemaal) mee eens weer op dezelfde hoogte als begin dit jaar.

Figuur 8. Ik vertrouw erop dat de toewijzing van tijdelijke huisvesting voor vluchtelingen uit Oekraïne gebeurt zonder dat dit ten koste gaat van andere groepen op de woningmarkt. Basis: Alle Nederlanders; n=1.100

Huisvesting vluchtelingen uit Oekraïne (2)

Aan de respondenten is vervolgens gevraagd of ze hun mening konden toelichten waarom ze wel (49% van alle inwoners) of niet (30%) erop vertrouwen dat de toewijzing van huisvesting niet ten koste gaat van andere groepen.

- Of inwoners nu wel of geen vertrouwen hebben in de toewijzing, over een ding zijn ze het eens: het is een lastige opdracht.
- Veel inwoners noemen dat ze geen vertrouwen hebben, omdat er schaarste is. Andere noemen dat er vanwege de schaarste goed gekeken moet worden naar de verdeling van de woningruimte.
- Daarnaast zijn er mensen die het oneerlijk vinden. Zo zijn er andere groepen in Nederland die al langer wachten op een woning, maar nu nog steeds niet aan de beurt komen.
- Er zijn ook inwoners die het wel begrijpen. Vluchtelingen uit Oekraïne komen uit een oorlogsgebied en hebben dus een opvangplek nodig. Daarnaast noemt men dat het bij opvang van vluchtelingen uit Oekraïne om woningen en locaties gaat die niet concurrerend zijn voor de reguliere woningmarkt.

“De krapte op de woningmarkt geldt voor iedereen, met name voor de startersmarkt. Alleen bij hoge uitzondering is een uitzonderingspositie voor bepaalde bevolkingsgroepen mogelijk.”

“Iedere vluchteling of statushouder heeft recht op een woning en net zoveel recht als Nederlandse inwoners. Dat het woningbouwbeleid niet deugd is een heel ander probleem. Liever 1.000 appartementen of tiny houses dan 100 woningen boven de € 300.000. Maar daar verdient een ontwikkelaar te weinig aan.”

“Als er geen betaalbare woonruimte is voor Nederlanders wat biedt je deze mensen dan aan? Wanneer jongeren (meestal al twintigers) eindelijk in aanmerking komen voor een woning wordt door hun omgeving gereageerd alsof ze de Staatsloterij hebben gewonnen! Recht op wonen als een grondrecht is niet meer vanzelfsprekend!”

“Ik denk dat de locaties die aan Oekraïners aangeboden worden niet in dezelfde categorie dat de soort huizen die in de open markt beschikbaar zijn, dit zou niet veel invloed over de algemene woon noodsituatie die nu in Nederland speelt.”

“Crisis gaat altijd voor ten opzichte van normale situaties.”

“Beleid overheid m.b.t. vluchtelingen is onbetrouwbaar op z'n best. Zelfs de spreidingswet is ongedaan gemaakt...”

“(Starters) moeten aan een woning kunnen komen zonder dat anderen voorrang krijgen.”

“We weten allemaal dat bepaalde groepen voorrang krijgen. B.v. mensen die gescheiden zijn krijgen ook sneller een huis dan mensen die b.v. nog bij hun ouders wonen.”

Huisvesting vluchtelingen uit Oekraïne (2)

Het kabinet neemt maatregelen om woonruimte beschikbaar te kunnen stellen voor mensen die snel een woning nodig hebben. Bijvoorbeeld door te investeren in nieuwe flexibele woningen en het ombouwen van lege kantoren. Ook vluchtelingen uit Oekraïne – die nu in de (nood)opvang zitten en niet terug kunnen keren naar hun eigen land – komen hiervoor in aanmerking.

Inwoners kregen na deze uitleg de vraag of zij het begrijpelijk vinden dat vluchtelingen uit Oekraïne in aanmerking komen voor de nieuwe woonruimte die wordt gerealiseerd.

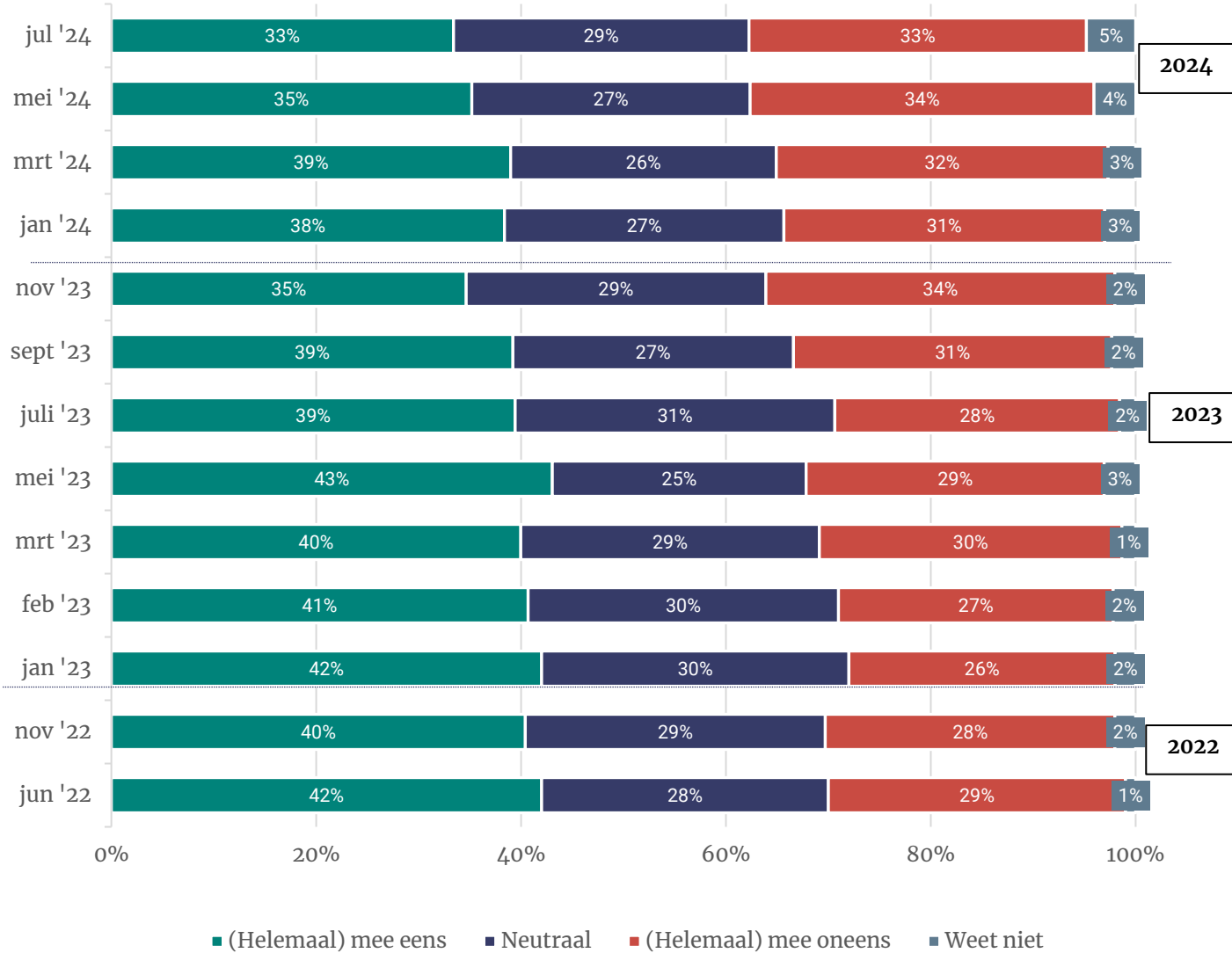
Huidige meting

- Een derde (33%) heeft hier begrip voor. Een vergelijkbare groep is het (helemaal) oneens met de stelling (33%). Een net iets kleiner deel is neutraal (29%).

Trendbeschrijving

- Sinds de meting van juni '22 tot en met die van juli '23 waren de verhoudingen tussen inwoners die het eens of juist oneens waren met de stelling stabiel, waarbij er zo'n 11-16 procentpunt meer inwoners het **eens** waren dan **oneens**.
- Bij de meting van november 2023 waren **eens** en **oneens** voor het eerst in evenwicht: een duidelijke daling in het draagvlak, maar dit leek toen een eenmalige uitschieter. In de eerste twee metingen van 2024 was er weer sprake van een grotere groep die het met de stelling eens is. Sinds de meting van mei '24 zijn eens en oneens in evenwicht.

Figuur 9. Het is begrijpelijk dat vluchtelingen uit Oekraïne in aanmerking komen voor de nieuwe woonruimte die wordt gerealiseerd. Basis: Alle Nederlanders; n=1.100

Opvang in verschillende woningtypen

Sinds de peiling van januari '24 legden we inwoners verschillende woningtypen voor met de vraag hoe terecht of onterecht zij het zouden vinden als vluchtelingen uit Oekraïne hierin worden gehuisvest.

Beeld huidige meting

- Ruim de helft tot driekwart vindt het (heel terecht) dat vluchtelingen in kantoorpanden (76%), schepen/woonboten (59%), vakantiewoningen (59%) of flexwoningen (48%) worden gehuisvest.
- Wat betreft huurwoningen (zowel sociale huur als vrije sector) of koopwoningen voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne, vindt een groter aandeel van de inwoners dit (heel) onterecht (niet in figuur; tussen 39% en 46%) dan terecht (tussen 30% en 23%).

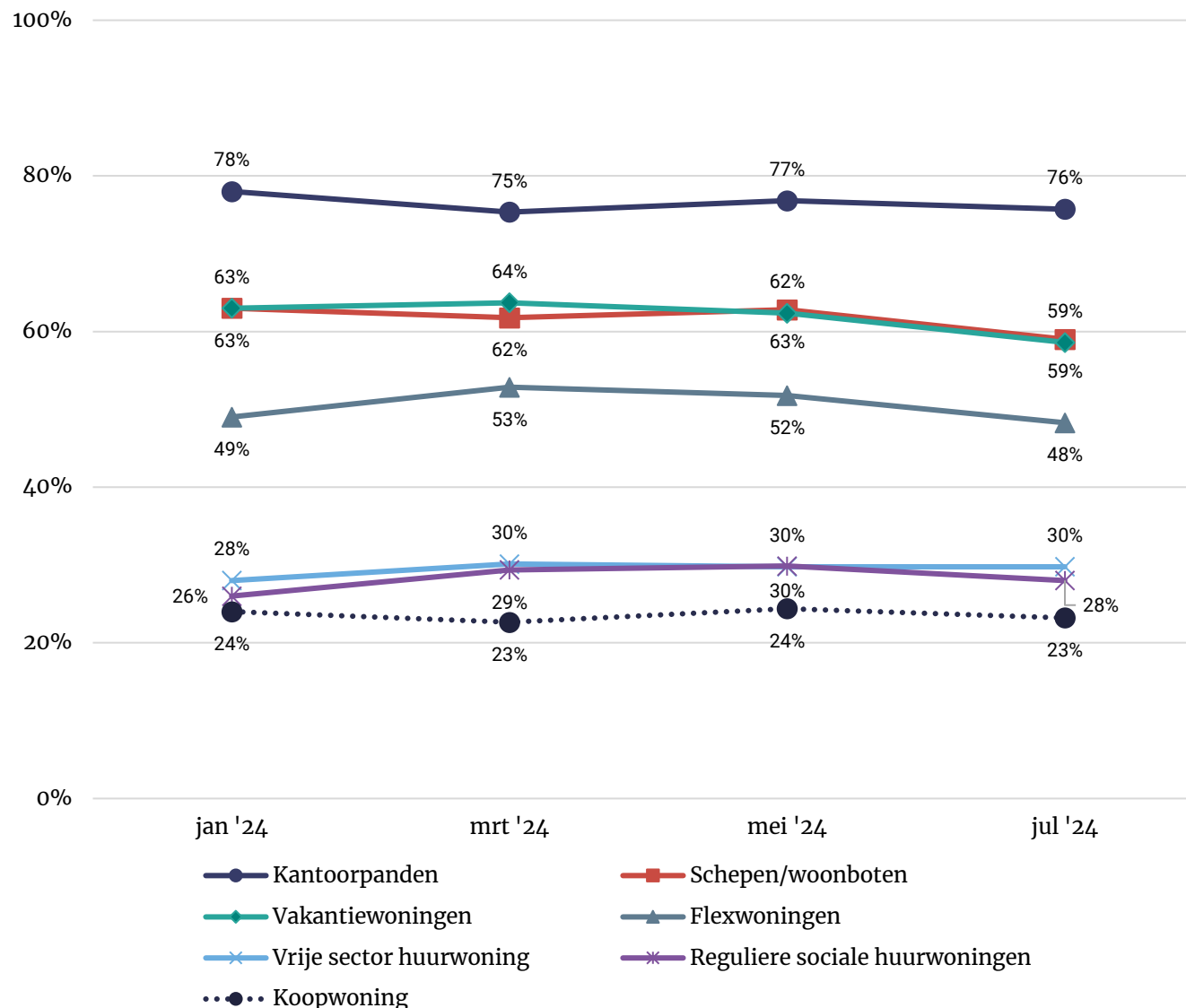
Trendbeschrijving

- Deze verhoudingen zijn stabiel ten opzichte van de voorgaande metingen.

Verskil naar regio

- De helft van de inwoners van het noorden vindt het (heel) onterecht als vluchtelingen uit Oekraïne in reguliere sociale huurwoningen opgevangen worden, significant hoger dan het aandeel in het oosten (31%).

Figuur 10. In hoeverre vindt u de volgende vormen van huisvesting terecht of onterecht voor vluchtelingen uit Oekraïne? Basis: Alle Nederlanders; n=1.100

Gevolgen van de komst van vluchtelingen uit Oekraïne (1)

Tabel 1 toont aan welke gevolgen inwoners denken dat de komst van vluchtelingen uit Oekraïne heeft voor Nederland. In de tabel is per gevolg de ontwikkeling te zien over de periode maart '22 – juli '24.

De laatste kolom in de tabel geeft weer of er een significante ontwikkeling is tussen de laatste twee metingen. Als er geen pijl omhoog of omlaag staat, is er geen significante ontwikkeling te melden tussen de twee metingen. Een groen cijfer betekent een significante stijging ten opzichte van de voorgaande meting, een rood cijfer betekent een significante daling.

- Betekent dat meer mensen een gevolg als waarschijnlijk zien.
- Betekent dat minder mensen een gevolg als waarschijnlijk zien.

De toelichting bij de ontwikkeling staat op de volgende [pagina](#).

Tabel 1. Welke gevolgen denk je dat de komst van vluchtelingen uit Oekraïne heeft voor Nederland? Basis: Alle Nederlanders; n=1.100 ; Meerdere antwoorden mogelijk

	Welke gevolgen denk je dat de komst van vluchtelingen uit Oekraïne heeft voor Nederland?																	
	15 mrt '22	25 mrt '22	apr '22	mei '22	juni '22	nov '22	jan '23	feb '23	mrt '23	mei '23	juli '23	aug '29	nov '23	jan '24	mrt '24	mei '24	juli '24	Mei - juli '24
Meer krapte op de woningmarkt	74%	74%	80%	75%	80%	82%	77%	79%	79%	78%	82%	81%	80%	80%	79%	79%	81%	
Een oplossing voor het tekort aan arbeidskrachten	45%	43%	43%	50%	47%	54%	52%	56%	52%	49%	54%	51%	50%	51%	51%	53%	54%	
Minder opvangplekken voor vluchtelingen, asielzoekers en migranten uit andere landen ⁸	-	61%	60%	59%	57%	55%	54%	54%	52%	51%	51%	50%	51%	52%	49%	48%	46%	
Gevoel van onrust onder inwoners in Nederland ⁹	-	-	27%	28%	36%	33%	30%	31%	34%	34%	36%	29%	32%	33%	36%	33%	31%	
Een culturele verrijking van de samenleving	31%	26%	24%	25%	23%	26%	27%	27%	27%	26%	25%	24%	25%	24%	24%	24%	26%	
Overlast (bv. rondhangende mensen, delicten, gevoel van onveiligheid)	20%	17%	18%	15%	21%	20%	17%	17%	20%	18%	22%	22%	20%	20%	22%	20%	19%	
Verhoogde saamhorigheid (bv. toename in vrijwilligerswerk)	41%	30%	30%	28%	20%	17%	22%	19%	22%	18%	17%	16%	15%	16%	16%	14%	17%	
Anders	6%	5%	3%	4%	4%	4%	3%	4%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	5%	
Ik verwacht geen gevolgen	6%	3%	2%	2%	2%	2%	3%	2%	3%	3%	2%	4%	3%	2%	3%	3%	2%	

Gevolgen van de komst van vluchtelingen uit Oekraïne

Huidige meting

- Top-3 waarschijnlijke gevolgen van de komst van vluchtelingen uit Oekraïne:
 1. Meer krapte op de woningmarkt (81%)
 2. Oplossing voor het tekort aan arbeidskrachten (54%)
 3. Minder opvangplekken voor vluchtelingen, asielzoekers en migranten uit andere landen (46%)

Trendbeschrijving

- Over de gehele meetperiode laten de meeste gevolgen een stabiel beeld zien, een trend die zich ook in deze meting weer voortzet. Het gevolg ‘verhoogde saamhorigheid’ laat enkele dalingen zien. In deze meting schat 17 procent van de Nederlanders dit in als een mogelijk gevolg. De grootste daling vond plaats in 2022 (van 41% naar 17%) en is sindsdien stabiel.
- Het aandeel dat de komst van vluchtelingen uit Oekraïne als een culturele verrijking ziet, is na een daling tussen de eerste twee metingen (van 31% naar 26%) stabiel gebleven.
- Hoewel elke opeenvolgende meting geen significante daling kent, zien we over de gehele meetperiode *wel* een significante daling in het aandeel dat minder opvangplekken voor vluchtelingen, asielzoekers en migranten uit andere landen verwacht (van 61% naar 46%). Deze daling heeft zich sinds begin dit jaar weer opnieuw ingezet (van 52% naar 46%).

Verskil naar regio

- Zes op de tien inwoners van de drie grote steden schatten in dat er minder opvangplekken voor vluchtelingen, asielzoekers en migranten uit andere landen beschikbaar zullen zijn door de komst van vluchtelingen uit Oekraïne. In het zuiden delen beduidend minder inwoners deze mening (37%).

Toekomst van de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne

Aan inwoners stelden wij de vraag wat er met de Richtlijn Tijdelijke Bescherming moet gebeuren wanneer deze per 4 maart 2026 af zou lopen. In het najaar van 2023 stelden wij deze vraag, maar dan als de RTB per 4 maart 2024 zou aflopen¹¹. Ook de stelling dat de RTB **niet** verlengd moet worden is licht gewijzigd ten opzichte van het najaar¹². Daardoor is geen zuivere vergelijking over de periode mogelijk.

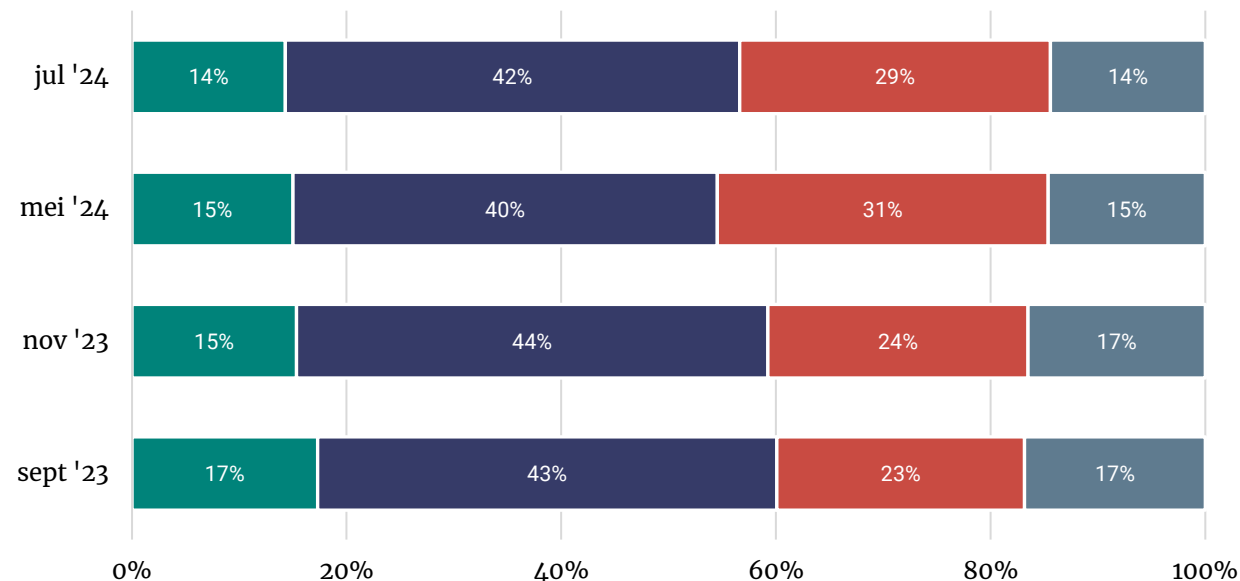
Huidige meting

- Een op de zeven (14%) vindt dat de RTB voor onbepaalde tijd moet worden verlengd. Het dubbele vindt echter van niet (29%) en dat vluchtelingen uit Oekraïne vanaf dan asiel aan moeten vragen of terug moeten naar de veilige delen van hun land.
- De meerderheid (42%) vindt dat de RTB nogmaals voor *bepaalde* tijd verlengd moet worden.

Trendbeschrijving

- Ten opzichte van de meting van mei '24 zijn er geen significante verschillen.

Figuur 11. De Richtlijn Tijdelijke Bescherming (RTB) blijft voor vluchtelingen met de Oekraïense nationaliteit geldig tot in ieder geval 4 maart 2026. Welke stelling past het best bij jouw mening?. Basis: Alle Nederlanders; n=1.100

- De RTB moet na 4 maart 2026 voor onbepaalde tijd worden verlengd, of er moet een andere permanente oplossing komen voor deze groep
- De RTB moet na 4 maart 2026 nogmaals voor een bepaalde tijd worden verlengd (bijv. voor een jaar)
- De RTB moet na 4 maart 2026 niet worden verlengd en er hoeft ook geen andere regeling te komen voor deze groep.
- Weet ik niet/geen mening

Bijlage A – Data flitspeilingen

2022

- Peiling 1: 14 – 15 maart
- Peiling 2: 24 – 25 maart
- Peiling 3: 13 – 14 april
- Peiling 4: 5 – 6 mei
- Peiling 5: 22 – 23 juni
- Peiling 6: 17 – 18 november

2023

- Peiling 7: 3 – 4 januari
- Peiling 8: 14 – 15 februari
- Peiling 9: 28 – 29 maart
- Peiling 10: 23 – 24 mei
- Peiling 11: 18 – 19 juli
- Peiling 12: 13 – 14 september
- Peiling 13: 7 – 8 november

2024

- Peiling 14: 24 – 25 januari
- Peiling 15: 19 – 20 maart
- Peiling 16: 14 – 15 mei
- Peiling 17: 9 – 10 juli

Bijlage B – Eindnoten

- ¹ De stelling ‘Voor langdurige opvang van vluchtelingen uit Oekraïne verkies ik kleinschalige locaties boven grootschalige locaties’ is voor het eerst uitgevraagd tijdens de meting van 14 april 2022.
- ² De stelling ‘Het heeft mijn voorkeur dat vluchtelingen uit Oekraïne zoveel mogelijk verspreid over het land worden opgevangen’ is licht gewijzigd tijdens de meting van 24 mei 2023. Oorspronkelijk was de stelling: Het heeft mijn voorkeur dat vluchtelingen uit Oekraïne worden opgevangen op zoveel mogelijk locaties verspreid over het land’. Hierdoor is een zuivere 1-op-1 vergelijking tussen de metingen van voor 24 mei 2023 en daarna niet mogelijk.
- ³ De stelling ‘Vluchtelingen uit Oekraïne mogen langer dan een jaar in Nederland worden opgevangen’ is sinds de meting van 23 juni 2022 niet opnieuw uitgevraagd. De stelling ‘vluchtelingen uit Oekraïne die niet meer terug willen naar hun thuisland, mogen zich definitief in Nederland vestigen’ is voor het eerst tijdens de meting van 18 november 2022 uitgevraagd.
- ⁴ Sinds de meting van 18 november 2022 wordt er bij de stelling ‘Het is logisch dat vluchtelingen uit Oekraïne een andere status (Richtlijn Tijdelijke Bescherming) hebben dan vluchtelingen, asielzoekers en migranten uit andere landen’ een extra toelichting gegeven. Door een lichte wijziging in de context waarin de vraag gesteld werd, zijn de uitkomsten van voor 18 november 2022 niet één op één te vergelijken met de uitkomsten daarna.
- ⁵ De stellingen van figuur 6 zijn voor het eerst uitgevraagd tijdens de meting van 18 november 2022.
- ⁶ De stelling ‘Volwassen vluchtelingen uit Oekraïne zouden hulp moeten krijgen bij het zoeken naar passend werk’ is voor het eerst uitgevraagd tijdens de meting van 24 mei 2023.
- ⁷ Tijdens de metingen van 18 november 2022 en 15 februari 2023 is het aantal opvangplekken in de vraagstelling gewijzigd. Hierdoor is een zuivere vergelijking van de uitkomst en over de gehele periode niet mogelijk. Tijdens de meting van 24 mei 2023 zijn de antwoordopties aangepast; ‘uit Oekraïne’ is nu toegevoegd aan de antwoordopties. Sinds september ‘23 wordt er gesproken over opvangplekken voor 97.000 vluchtelingen.
- ⁸ Het mogelijke gevolg ‘Minder opvangplekken voor vluchtelingen, asielzoekers en migranten uit andere landen’ is voor het eerst toegevoegd tijdens de meting van 25 maart 2022.
- ⁹ Het mogelijke gevolg ‘Gevoel van onrust onder inwoners in Nederland’ is voor het eerst toegevoegd tijdens de meting van 14 april 2022.
- ¹⁰ Het onderwerp ‘Over de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne in Nederland op langere termijn’ waarover men mogelijk meer informatie wil, is voor het eerst toegevoegd tijdens de meting van 25 maart 2022.
- ¹¹ Deze vraag stelden wij in het najaar in het kader van de flitspeilingen opvang Oekraïense ontheemden voor het ministerie van Sociale Zaken en werkgelegenheid; [Flitspeiling impact en draagvlak opvang Oekraïners](#).
- ¹² Ten opzichte van het najaar 2023 is aan deze stelling het volgende toegevoegd: of terugkeren naar de veilige delen van Oekraïne.

Bijlage C – Berekening omrekenfactoren o.b.v. splitrun januari 2024

	Percentages oude formulering ("langdurige huisvesting")	Percentages nieuwe formulering ("tijdelijke huisvesting")	Omrekenfactor
(helemaal) eens	44%	50%	1,14
Neutraal	15%	16%	1,07
(helemaal) oneens	37%	30%	0,81
Weet niet	5%	4%	0,93

Bijlage D – Tabellen Figuur 2

Het heeft mijn voorkeur dat vluchtelingen uit Oekraïne zoveel mogelijk verspreid over het land worden opgevangen²

	15 maart '22	25 maart '22	April '22	Mei '22	Juni '22	November '22	Januari '23	Februari '23	Maart '23	Mei '23	Juli '23	September '23	November '23	Januari '24	Maart '24	Mei '24	Juli '24
(helemaal) mee eens	73%	70%	68%	71%	67%	70%	69%	70%	65%	65%	73%	68%	70%	73%	72%	71%	71%
neutraal	17%	18%	20%	16%	19%	17%	19%	17%	21%	20%	16%	20%	18%	15%	15%	16%	16%
(helemaal) mee oneens	7%	7%	9%	9%	10%	9%	8%	8%	11%	9%	8%	8%	8%	10%	8%	7%	8%
weet niet/ geen mening	3%	5%	3%	3%	4%	4%	4%	4%	4%	6%	3%	5%	4%	3%	5%	6%	5%

Voor langdurige opvang van vluchtelingen uit Oekraïne verkies ik kleinschalige locaties boven grootschalige locaties¹

	April '22	Mei '22	Juni '22	November '22	Januari '23	Februari '23	Maart '23	Mei '23	Juli '23	September '23	November '23	Januari '24	Maart '24	Mei '24	Juli '24
(helemaal) mee eens	65%	62%	65%	66%	67%	65%	65%	65%	68%	63%	68%	64%	66%	66%	67%
neutraal	18%	22%	20%	19%	19%	21%	20%	17%	18%	18%	18%	19%	19%	19%	16%
(helemaal) mee oneens	8%	6%	8%	6%	7%	7%	7%	9%	8%	9%	7%	9%	8%	6%	6%
weet niet/ geen mening	8%	10%	7%	8%	7%	6%	8%	8%	5%	9%	7%	8%	7%	9%	10%

Nederland moet zoveel vluchtelingen uit Oekraïne opvangen als nodig is

	15 maart '22	25 maart '22	April '22	Mei '22	Juni '22	November '22	Januari '23	Februari '23	Maart '23	Mei '23	Juli '23	September '23	November '23	Januari '24	Maart '24	Mei '24	Juli '24
(helemaal) mee eens	56%	54%	51%	50%	44%	40%	43%	40%	39%	38%	37%	37%	32%	33%	33%	33%	34%
neutraal	25%	25%	25%	25%	24%	26%	24%	26%	26%	27%	26%	27%	28%	24%	23%	25%	25%
(helemaal) mee oneens	17%	19%	23%	25%	30%	33%	32%	33%	33%	33%	36%	34%	39%	41%	43%	42%	39%
weet niet/ geen mening	1%	1%	2%	1%	2%	1%	1%	1%	1%	3%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	2%

Vluchtelingen uit Oekraïne moeten worden opgevangen in Oost-Europese buurlanden

	15 maart '22	25 maart '22	April '22	Mei '22	Juni '22	November '22	Januari '23	Februari '23	Maart '23	Mei '23	Juli '23	September '23	November '23	Januari '24	Maart '24	Mei '24	Juli '24
(helemaal) mee eens	39%	39%	39%	37%	43%	38%	37%	37%	39%	36%	39%	40%	42%	42%	42%	45%	39%
neutraal	32%	33%	32%	35%	33%	37%	35%	39%	35%	36%	36%	35%	37%	37%	35%	33%	40%
(helemaal) mee oneens	27%	27%	26%	26%	23%	23%	27%	22%	24%	25%	22%	21%	19%	19%	20%	20%	18%
weet niet/ geen mening	1%	2%	3%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	4%	2%	3%	2%	3%	3%	2%	4%

Bijlage E – Tabellen Figuur 3

In mijn gemeente mogen vluchtelingen uit Oekraïne worden opgevangen

	15 maart '22	25 maart '22	April '22	Mei '22	Juni '22	November '22	Januari '23	Februari '23	Maart '23	Mei '23	Juli '23	September '23	November '23	Januari '24	Maart '24	Mei '24	Juli '24
(helemaal) mee eens	84%	84%	80%	82%	79%	77%	82%	81%	77%	76%	76%	74%	72%	74%	73%	71%	72%
neutraal	10%	10%	12%	11%	11%	14%	10%	11%	14%	13%	13%	13%	16%	15%	13%	14%	14%
(helemaal) mee oneens	5%	4%	6%	6%	8%	7%	6%	7%	7%	9%	9%	9%	10%	8%	11%	11%	11%
weet niet/ geen mening	2%	2%	2%	1%	1%	2%	2%	1%	1%	2%	2%	3%	2%	3%	3%	3%	3%

In mijn buurt mogen vluchtelingen uit Oekraïne opgevangen worden

	15 maart '22	25 maart '22	April '22	Mei '22	Juni '22	November '22	Januari '23	Februari '23	Maart '23	Mei '23	Juli '23	September '23	November '23	Januari '24	Maart '24	Mei '24	Juli '24
(helemaal) mee eens	82%	81%	77%	80%	75%	74%	78%	76%	73%	73%	73%	71%	69%	70%	69%	68%	70%
neutraal	11%	11%	13%	11%	14%	15%	12%	13%	16%	14%	14%	15%	18%	16%	15%	16%	15%
(helemaal) mee oneens	6%	5%	8%	8%	10%	9%	9%	9%	10%	11%	11%	12%	12%	11%	13%	13%	13%
weet niet/ geen mening	2%	2%	2%	1%	1%	2%	2%	1%	1%	2%	2%	2%	1%	2%	2%	3%	2%

Vluchtelingen uit Oekraïne mogen net zo lang in Nederland blijven, totdat het in hun eigen land weer veilig is

	15 maart '22	25 maart '22	April '22	Mei '22	Juni '22	November '22	Januari '23	Februari '23	Maart '23	Mei '23	Juli '23	September '23	November '23	Januari '24	Maart '24	Mei '24	Juli '24
(helemaal) mee eens	79%	79%	74%	77%	73%	75%	79%	76%	77%	75%	74%	71%	69%	68%	64%	63%	66%
neutraal	14%	13%	15%	15%	15%	14%	12%	14%	12%	11%	15%	15%	16%	17%	17%	19%	16%
(helemaal) mee oneens	6%	5%	8%	7%	11%	9%	8%	9%	10%	11%	10%	12%	13%	13%	16%	15%	16%
weet niet/ geen mening	2%	2%	3%	1%	1%	2%	1%	1%	1%	3%	2%	1%	2%	2%	3%	3%	2%

Vluchtelingen uit Oekraïne die niet meer terug willen naar hun thuisland, mogen zich definitief in Nederland vestigen₃

	15 maart '22	25 maart '22	April '22	Mei '22	Juni '22	November '22	Januari '23	Februari '23	Maart '23	Mei '23	Juli '23	Juli '24
(helemaal) mee eens	22%	25%	23%	26%	24%	22%	22%	21%	20%	22%	20%	22%
neutraal	26%	27%	29%	28%	27%	25%	24%	28%	24%	24%	25%	25%
(helemaal) mee oneens	50%	46%	46%	44%	46%	51%	51%	49%	53%	51%	52%	50%
weet niet/ geen mening	2%	3%	2%	2%	4%	3%	4%	2%	3%	4%	3%	3%

Ik wil vluchtelingen uit Oekraïne bij mij thuis opvangen

	15 maart '22	25 maart '22	April '22	Mei '22	Juni '22	November '22	Januari '23	Februari '23	Maart '23	Mei '23	Juli '23	September '23	November '23	Januari '24	Maart '24	Mei '24	Juli '24
(helemaal) mee eens	8%	6%	4%	3%	3%	4%	2%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	2%	2%
neutraal	19%	16%	10%	13%	10%	9%	11%	10%	9%	8%	8%	7%	10%	9%	8%	9%	10%
(helemaal) mee oneens	68%	72%	79%	79%	83%	83%	82%	83%	84%	84%	85%	86%	84%	85%	86%	86%	84%
weet niet/ geen mening	5%	6%	7%	5%	4%	4%	5%	4%	3%	5%	3%	4%	3%	3%	3%	3%	4%

Bijlage F – Tabellen Figuur 5

Het is logisch dat minderjarige kinderen uit Oekraïne recht hebben op Nederlands onderwijs⁵

	November '22	Januari '23	Februari '23	Maart '23	Mei '23	Juli '23	September '23	November '23	Januari '24	Maart '24	Mei '24	Juli '24
(helemaal) mee eens	83%	85%	85%	82%	79%	81%	84%	81%	83%	79%	81%	82%
neutraal	11%	8%	9%	10%	12%	12%	10%	11%	9%	12%	10%	10%
(helemaal) mee oneens	6%	5%	5%	7%	8%	6%	6%	7%	7%	8%	7%	6%
weet niet/ geen mening	1%	1%	1%	1%	2%	1%	1%	1%	2%	2%	2%	1%

Het is logisch dat vluchtelingen uit Oekraïne recht hebben op opvang en medische zorg₅

	November '22	Januari '23	Februari '23	Maart '23	Mei '23	Juli '23	September '23	November '23	Januari '24	Maart '24	Mei '24	Juli '24
(helemaal) mee eens	81%	85%	84%	82%	81%	82%	81%	78%	79%	76%	76%	78%
neutraal	11%	10%	9%	11%	10%	12%	12%	13%	12%	12%	14%	13%
(helemaal) mee oneens	7%	5%	6%	6%	7%	6%	6%	8%	9%	11%	9%	8%
weet niet/ geen mening	1%	0%	0%	0%	2%	0%	1%	1%	1%	1%	1%	2%

Het is logisch dat vluchtelingen uit Oekraïne gelijk mogen werken in Nederland₅

	November '22	Januari '23	Februari '23	Maart '23	Mei '23	Juli '23	September '23	November '23	Januari '24	Maart '24	Mei '24	Juli '24
(helemaal) mee eens	67%	66%	66%	66%	64%	66%	65%	64%	65%	63%	67%	65%
neutraal	18%	18%	18%	17%	17%	17%	17%	20%	18%	17%	17%	18%
(helemaal) mee oneens	14%	13%	14%	16%	15%	15%	16%	16%	16%	18%	14%	14%
weet niet/ geen mening	1%	2%	2%	1%	3%	2%	2%	1%	2%	2%	2%	2%

Volwassen vluchtelingen uit Oekraïne zouden hulp moeten krijgen bij het zoeken naar passend werk

	Mei '23	Juli '23	September '23	November '23	Januari '24	Maart '24	Mei '24	Juli '24
(helemaal) mee eens	66%	67%	67%	66%	67%	63%	67%	65%
neutraal	22%	20%	20%	22%	20%	22%	20%	21%
(helemaal) mee oneens	9%	11%	12%	10%	12%	11%	11%	11%
weet niet/ geen mening	3%	2%	2%	2%	2%	3%	3%	3%

Nederland moet volwassen vluchtelingen uit Oekraïne gratis Nederlandse taallessen aanbieden⁵

	November '22	Januari '23	Februari '23	Maart '23	Mei '23	Juli '23	September '23	November '23	Januari '24	Maart '24	Mei '24	Juli '24
(helemaal) mee eens	56%	61%	60%	60%	57%	59%	59%	55%	54%	51%	54%	55%
neutraal	26%	24%	23%	22%	23%	22%	23%	24%	25%	26%	24%	24%
(helemaal) mee oneens	17%	14%	15%	16%	17%	17%	17%	19%	19%	21%	21%	18%
weet niet/ geen mening	2%	2%	2%	2%	3%	1%	2%	2%	2%	3%	2%	3%

Bijlage F – Tabellen Figuur 6

Vluchtelingen uit Oekraïne met een betaalde baan moeten waar mogelijk zelf woonruimte regelen in Nederland, bijvoorbeeld door zelf een woning te huren

	Januari '24	Maart '24	Mei '24	Juli '24
(helemaal) mee eens	78%	78%	81%	79%
neutraal	14%	14%	12%	12%
(helemaal) mee oneens	7%	5%	4%	6%
weet niet/ geen mening	1%	3%	3%	3%

Vluchtelingen uit Oekraïne die een betaalde baan hebben, moeten bijdragen in de kosten voor hun verblijf in een opvanglocatie

	Januari '24	Maart '24	Mei '24	Juli '24
(helemaal) mee eens	92%	92%	92%	92%
neutraal	6%	4%	5%	6%
(helemaal) mee oneens	1%	2%	3%	2%
weet niet/ geen mening	1%	2%	1%	1%

Bijlage F – Tabellen

Figuur 10

Kantoorpanden

	Januari '24	Maart '24	Mei '24	Juli '24
(heel) Terecht	78%	75%	77%	76%
Niet terecht, niet onterecht	15%	15%	16%	16%
(heel) Onterecht	5%	6%	6%	5%
Weet niet/ geen mening	2%	3%	2%	3%

Schepen/woonboten

	Januari '24	Maart '24	Mei '24	Juli '24
(heel) Terecht	63%	62%	63%	59%
Niet terecht, niet onterecht	21%	21%	20%	24%
(heel) Onterecht	12%	12%	14%	12%
Weet niet/ geen mening	3%	5%	3%	5%

Vakantiewoningen

	Januari '24	Maart '24	Mei '24	Juli '24
(heel) Terecht	63%	64%	62%	59%
Niet terecht, niet onterecht	22%	16%	18%	21%
(heel) Onterecht	14%	17%	18%	17%
Weet niet/ geen mening	1%	3%	2%	4%

Flexwoningen

	Januari '24	Maart '24	Mei '24	Juli '24
(heel) Terecht	49%	53%	52%	48%
Niet terecht, niet onterecht	25%	21%	21%	24%
(heel) Onterecht	19%	18%	18%	19%
Weet niet/ geen mening	7%	8%	9%	9%

Vrije sector huurwoning

	Januari '24	Maart '24	Mei '24	Juli '24
(heel) Terecht	28%	30%	30%	30%
Niet terecht, niet onterecht	29%	31%	31%	27%
(heel) Onterecht	39%	35%	36%	39%
Weet niet/ geen mening	4%	4%	3%	4%

Reguliere sociale huurwoningen

	Januari '24	Maart '24	Mei '24	Juli '24
(heel) Terecht	26%	29%	30%	28%
Niet terecht, niet onterecht	33%	28%	31%	30%
(heel) Onterecht	40%	39%	38%	40%
Weet niet/ geen mening	1%	3%	1%	2%

Koopwoning

	Januari '24	Maart '24	Mei '24	Juli '24
(heel) Terecht	24%	23%	24%	23%
Niet terecht, niet onterecht	23%	25%	25%	24%
(heel) Onterecht	47%	46%	46%	46%
Weet niet/ geen mening	5%	7%	5%	7%

Ipsos I&O

Ipsos I&O

Zuiderval 70

Postbus 563

7500 AN Enschede

T (053) 200 52 00

E info@ioresearch.nl

KvK-nummer 08198802

Piet Heinkade 55

1019 GM Amsterdam

T (020) 308 48 00

E info@ioresearch.nl